

Beknopt verslag/conclusies van de commissie Samenleving van de gemeenteraad Emmen op dinsdag 15 maart 2011, aanvang 19.30 uur

Aanwezig:

Voorzitter : de heer J. Dijkgraaf
Commissiegriffier : de heer F.W. te Winkel
Collegeleden : de heer B. Arends, mevrouw M.H. Thalens-Kolker
Verslaglegging : de heer J. Bosma (Notuleerservice Mooi Werk)

De raadsleden : mevrouw F.A. Aldershof (VVD), de heer G.J. Bijlsma (Wakker Emmen), de heer D.J. Douwstra (BGE), de heer K.P. Eggen (D66), de heer Th. H. Gerth (CDA), de heer G.J. Horstman (PvdA), de heer H. Huttinga (ChristenUnie), de heer H. Leutscher (LEF!), mevrouw M. Meulenbelt-Schepers (PvdA), de heer W.O. Meijer (PvdA), mevrouw A.C.M. Nijhof-Huizinga (VVD), de heer G.J. Sulmann (DOP), mevrouw M.W.M. Vrolijk-Lenting (SP), de heer R. van der Weide (Wakker Emmen), mevrouw F.J. van Wieren-Bolt (CDA)

Afwezig: mevrouw J. Bax (GroenLinks)

Overige aanwezigen: namens de Rekenkamercommissie de heer J. van Os (voorzitter) en de heer H.J. Hulsegge (intern lid)

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter opent de vergadering om 19.30 uur en heet iedereen hartelijk welkom. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Presentatie

Niet van toepassing.

3. Spreekrecht

Hiervoor zijn geen aanmeldingen.

4. Rondvraag

ChristenUnie krijgt uit de briefwisseling tussen gemeente en VV Weerdinge over een derde sportveld de indruk dat de communicatie niet vlekkeloos verloopt en vraagt de wethouder zich hiervoor in te spannen. **Wethouder Arends** heeft een goed gesprek gehad met het bestuur. Er bereiken hem geen signalen meer van onvrede.

ChristenUnie vraagt het college in te gaan op de oproep van het Jeugdcultuurfonds Nederland en het Jeugdsportfonds Nederland te participeren. **Wethouder Thalens** antwoordt dat de gemeente voor 30.000 euro deelneemt aan het Jeugdsportfonds Drenthe met gelijksoortige doelstellingen. Daarnaast draait een pilot met een jeugd cultuurpas die bijhoudt hoeveel een kind deelneemt aan activiteiten en of het een minimagezin betreft, opdat de gemeente extra kan stimuleren waar nodig.

D66 wil graag meer informatie over het aftreden van het bestuur van de GMR. **Wethouder Thalens** antwoordt dat twee interim-leden gevonden zijn die wellicht vaste leden worden, er wordt nog een derde lid gezocht. De wethouder gaat 23 maart op een bijeenkomst met de GMR-leden in op de oorzaken voor terugtrekking en doet daarover nu geen mededelingen.

VVD roept het college op gezien de bezuinigingen en de overheveling van taken naar de gemeente een integrale themasessie onderwijs te organiseren, waarbij met name de aansluiting tussen mbo en arbeidsmarkt aan de orde komt. **Wethouder Thalens** wijst op Ronde Tafelgesprekken met het onderwijs en meerdere sectoren uit het bedrijfsleven. Op de raadsbijeenkomst d.d. 16 maart 2011 over economie komt de kennisinfrastructuur ook aan bod. Tot slot praat het college de raad op 13 april 2011 bij over de nieuwe regeling aan de onderkant van de arbeidsmarkt in het bredere kader van sociale zekerheid, onderwijs en arbeidsmarktbeleid.

5. Bespreken C-stukken

Niet van toepassing.

6. Bespreken B-stukken

Niet van toepassing.

7. Bespreken A-stukken

7A Vaststellen wijziging statuten Esdalcollege i.v.m. wetswijziging en goedkeuring begroting 2011 (A9)

Wakker Emmen vraagt hoe de raad haar verantwoordelijkheid gestalte kan geven nu ze de begroting en jaarrekening niet langer goedkeurt. Hoe blijft de raad toch betrokken?

ChristenUnie noemt het zorgelijk dat rendement uit beleggend vermogen nodig is om de begroting sluitend te krijgen, al ziet het meerjarenperspectief er beter uit. Het raadsstuk is duidelijk en compact samengevat.

D66 vindt het ook een helder stuk. De PR- en marketingkosten zijn gelukkig gezakt van 300.000 naar 200.000 euro, dat mag nog wel een ton lager.

Wethouder Thalens antwoordt dat de wetswijziging vastlegt dat de Raad van Toezicht voortaan de jaarrekening en begroting goedkeurt. De drie onderwijswethouders van de gemeenten Emmen, Borger-Odoorn en Coevorden zitten in een coördinatiecommissie waar dit soort stukken besproken worden. Daarnaast kan de raad bij wanbeleid wel ingrijpen.

De voorzitter concludeert dat het raadsbesluit als A-stuk naar de raad van 31 maart 2011 gaat.

8. Onderwerpen ter bespreking

8A Visiedocument en versterking leerplicht- en RMC-functie (op verzoek D66)

D66 vraagt zich af waarom de visie niet ter besluitvorming voorligt, hoe kijken andere fracties daar tegenaan? Verder missen gekwantificeerde doelen over het terugbrengen van schoolverlaters en een termijn voor een sluitend meldingsstelsel. De noodzaak van structurele personeelsuitbreiding en een manager voor een klein team blijft onduidelijk in tijden van bezuinigingen. Integraal werken aan de toekomst van jongeren kan het best als onderdeel van het Jongerenloket, een losse eenheid verslechtert communicatie en resultaten. Het stuk verwijst ook op diverse plekken naar het Jongerenloket, waarom dan toch apart? **D66** vraagt om een gewijzigd voorstel.

PvdA stelt dat landelijke wetten bepalen dat gemeenteraden weinig invloed hebben. Het college is bevoegd gezag en dit betreft een uitvoeringsdocument op basis van bestaande documenten. Het had beter 'handelingsplan' dan 'visiedocument' kunnen heten.

CDA onderschrijft de verzamelde uitgangspunten in het document en ziet geen meerwaarde in onderbrenging in het Jongerenloket. Betrokken partijen hebben voldoende ketenvaardigheden om goed samen te werken.

Wakker Emmen vraagt of het een intern uitvoeringsdocument betreft. Concretere doelstellingen maken ambities achteraf controleerbaar. Onderbrengen bij het Jongerenloket is een interessante gedachte, acht het college dit realistisch?

VVD sluit zich aan bij de bijdrage van D66.

DOP sluit zich ook aan bij D66 en is bezorgd over de 18.000 werkloze jongeren (landelijk).

SP vindt het onduidelijk wat van de commissie verwacht wordt.

LEF! wijst erop dat keuzes afgestemd moeten worden met Borger-Odoorn en Coevorden. De oplossing zit niet altijd in structuren als het Jongerenloket, maar veel meer in de attitude van medewerkers. De fractie is tevreden dat de meeste verzuimmeldingen opgelost worden.

ChristenUnie treft in het visiedocument veel handelingsafspraken aan, die overigens concreter geformuleerd hadden kunnen worden. De belangrijkste voorwaarde bij de positionering van de eenheid is transparantie en de mogelijkheid tot controle in de begrotingscyclus.

BGE neemt kennis van het uitvoeringsdocument en heeft er geen oordeel over.

Wethouder Thalens antwoordt dat het document de visie geeft op de positionering, niet op het beleidskader de komende jaren. LPL/RMC is bewust ondergebracht bij Sociale Zaken in de keten school, werk, inkomen. RMC controleert de kwalificatieplicht en maakt onderdeel uit van het Jongerenloket. De raad heeft tweemaal ingestemd met de formatie-uitbreiding, die conform landelijke normen is en preventieve activiteiten als spreekuren op scholen en zorgadviesteams mogelijk maakt. Het stuk beoogt middelen structureler in te zetten. Aansturing en beleidsontwikkeling door een teamleider zijn belangrijk. Het interne stuk formaliseert interne doelstellingen en ligt ter kennisgeving voor. De Lokale Educatieve Agenda is geschikter om ter bespreking te agenderen. De laatste drie jaar heeft Emmen het aantal nieuwe vroegtijdig schoolverlaters met 29,8% teruggebracht, dat is 0,2% onder de doelstelling. De nieuwe ambitie is om het nog 25% terug te dringen.

D66 is door de term visiedocument op het verkeerde been gezet en is overigens erg lovend over de prestaties van het team. De koppeling met het Jongerenloket stemt tevreden.

8B Beleidsbrief Rekenkamercommissie over het strategisch onderwijsbeleid (op voorstel van het presidium)

PvdA is enigszins verbaas over de beleidsbrief. Het zou niet best gesteld zijn met het strategisch onderwijsbeleid, terwijl het een speerpunt is van het college en flinke stappen zijn gezet. Veel stukken zijn zeer recent. Heeft de Rekenkamer hoor en wederhoor toegepast en diepgravend onderzoek gedaan? Onderwijsbeleid komt aan de orde in de economische Kadernota, de Lokale Educatieve Agenda en in het Arbeidsmarktbeleid. De gemeente heeft regie, geen directe invloed, maar is wel betrokken bij initiatieven rond de Stendenfusie, het kenniscluster duurzame

kunststoffen en de samenwerking met provincie en hbo. De fractie wenst alle betrokken partijen succes bij vervolgstappen. Waarom is dit keer geen onderzoeksopzet gestuurd? En wanneer ontvangt de raad het onderzoeksprogramma 2011?

CDA wijst erop dat de gemeente Emmen als onderwijsstad promoot. De brief werpt de vraag op of de kwaliteit van mbo en hbo voldoende zichtbaar zijn. Waarom kiest de Rekenkamer voor deze brief en past dat binnen haar taken? Het is een vreemde eend in de bijt.

VVD is verbaasd over de brief. Is dit een nieuwe werkwijze? Wat is de motivatie?

Wakker Emmen vindt het 'vooraf nagaan' middels een brief niet passen binnen de taakomschrijving van de Rekenkamer, die onderzoek doet naar maatschappelijke effecten en doelmatigheid en doeltreffendheid van beleid. De gekleurde brief doet politieke sturing van interne leden vermoeden. De conclusie dat het tijd is een breed strategisch onderwijsbeleid te ontwikkelen, snijdt wel hout. Hoe ziet het college dat?

D66 sluit zich deels aan bij de bijdrage van de PvdA. Uit een rapport van een politicoloog blijkt dat bij *ex ante* onderzoek een scherpe rolafbakening vereist is om inhoudelijke beïnvloeding van beleidskeuzen te voorkomen. De raad gaat over haar eigen agenda, niet de Rekenkamer. Onderzoek zou moeten leiden tot een rapport in plaats van een brief. Drie interne leden zijn van collegepartijen, wil het college dit onderwerp zo agenderen?

SP onderschrijft de conclusies uit de brief en noemt het een aanzet de raad meer sturend te laten optreden bij visieontwikkeling.

LEF! zit niet te wachten op een soort Wetenschappelijke Raad voor Regeringsbeleid. De brief heeft de schijn van een soort *bypass* van het democratisch proces om een onderwerp te agenderen. De Rekenkamer moet middels onderzoek een tik op de vingers geven, maar niet coachend optreden richting raad en college. LEF! stelt voor de positie van de Rekenkamer te bespreken in het fractievoorzitteroverleg van Bestuur en Middelen. De commissie gaat akkoord.

BGE noemt verbetervoorstellen voor beleid altijd welkom en sluit zich aan bij de vragen.

ChristenUnie kan de brief niet binnen de verordening plaatsen. Wil de Rekenkamer coachen of onderzoeksdoelen formuleren? Inhoudelijk zet de brief aan tot discussie, maar college en raad zijn eigenlijk nog maar net goed op stoom gekomen deze periode.

De heer Van Os (voorzitter Rekenkamercommissie) wijst op de verordening paragraaf 3.1, die bepaalt dat de Rekenkamer zelf een reglement van orde en een werkplan of onderzoeksprotocol opstelt. In dat laatste document staat dat verschillende vormen mogelijk zijn: uitgebreid onderzoek, een quick scan of een brief die wijst op mogelijke risico's of problemen in de toekomst. Het doel is een bijdrage te leveren aan de controlerende functie van de raad. Deze brief signaleert dat er geen strategisch onderwijsbeleid is, dat kan dus ook niet diepgravend onderzocht worden. De Rekenkamer neemt de kritiek serieus, maar bepaalt zelf de vorm van onderzoek. De brief is niet politiek ingegeven. Beraadslagingen van de Rekenkamer zijn vertrouwelijk, bovendien is een inhoudelijke discussie tussen Rekenkamer en raad onwenselijk. In het najaar zijn kanttekeningen geplaatst bij de Rekenkamer, de toekomst en eventuele samenvoeging met andere gemeenten zijn onduidelijk. Daarom is gewacht met het onderzoeksprogramma 2011, dat binnenkort klaar zal zijn.

Wethouder Thalens onderstreept het belang van onderwijsbeleid, maar herkent zich niet in meerdere passages uit de brief. Het college heeft ambities de kennisinfrastructuur te verbeteren. Passend onderwijs is voor VO en mbo de verantwoordelijkheid van schoolbesturen. De Lokale Educatieve Agenda kiest voor taalprestaties, samenwerking in zorgstructuren en doorgaande leerlijnen. Het is onduidelijk welke documenten de Rekenkamer gebruikt heeft en wat precies de analyse daarvan is. De vorige collegeperiode is een stuk opgesteld met de titel ‘Strategisch beleid gemeente en hogeschool Drenthe’. Vigerend beleid is opgenomen in de werknootie ‘Naar een gerichte versterking van kennisinfrastructuur’. De fusie van Hogeschool Drenthe en de hogeschool van Leeuwarden heeft enige tijd voor een vacuum gezorgd, maar alles is nu volop op stoom omdat de vier hogescholen elkaar hebben gevonden in een gezamenlijk sectorplan hbo-Noord met een beoogd expertisecentrum educatie. Een aantal initiatieven uit de collegebrief zijn inmiddels opgepakt, met name de relatie met het bedrijfsleven tijdens ronde tafelgesprekken. Tweejarige duale trajecten van mbo en hbo bevorderen de doorstroom. Het polymerenkenniscentrum is ook een goed voorbeeld. De kadernota economie besteedt veel aandacht aan kennis. De gemeente heeft geen directe invloed, maar stimuleert, verbindt, faciliteert en regisseert. Er is veel aandacht voor onderwijs in combinatie met zorg, economie en arbeidsmarkt. De wethouder heeft daarom weinig behoefte aan een aparte notitie.

Tweede termijn

PvdA heeft het Reglement van Orde niet ontvangen, dat had volgens de verordening wel moeten. De stevige formuleringen zonder diepgravend onderzoek geven een onplezierig gevoel. De brief is geen *bypass* om een onderwerp alsnog te agenderen. De Rekenkamer doet er goed aan de interne afspraken goed te bekijken.

CDA dankt de Rekenkamer voor de beantwoording. De uitleg van de wethouder enthousiasmeert om een zinvolle strategische discussie te voeren over de inhoud.

Wakker Emmen vraagt of de genoemde strategische notitie uit de vorige periode voldoende is om invulling te geven aan de ambities in bestuursakkoord en collegebrief.

D66 ziet op de website graag het onderzoeksprotocol van de Rekenkamer geplaatst.

SP heeft geen moeite met het optreden van de Rekenkamer. Het is goed dat aandacht is gevraagd voor strategisch onderwijsbeleid, de manier waarop is minder belangrijk.

LEF! betreurt de procedurele strijd en bespreekt op termijn graag strategisch onderwijsbeleid.

BGE begrijpt uit de beantwoording dat de Rekenkamer best voor een beleidsbrief mag kiezen. De brief nodigt uit strategisch onderwijsbeleid grondig te bespreken.

Wethouder Thalens verheugt zich op de discussie over onderwijsbeleid en adviseert de Lokale Educatieve Agenda te agenderen. Samen met de werknootie en economisch en arbeidsmarktbeleid zijn er vier instrumenten die het college voldoende mogelijkheden geven doelstellingen te behalen.

De voorzitter concludeert dat de rol van de Rekenkamercommissie aan de orde zal komen tijdens het fractievoorzitteroverleg van de commissie Bestuur en Middelen.

9. Vaststellen notulen

Niet van toepassing.

10. Actuele mededelingen vanuit het college/presidium

Wethouder Thalens heeft op verzoek van GroenLinks navraag gedaan over het project in Bargeres waar jongeren betaalde klusjes uitvoeren. De beloning betreft een symbolisch bedrag, er is geen sprake van kinderarbeid. Ten tweede nodigt de wethouder iedereen van harte uit voor het bezoek aan de praktijkschool op 21 maart 2011.

11. Ingekomen stukken vanuit het college en het presidium

PvdA wil 11F agenderen en komt met een schriftelijke motivatie.

12. Overige ingekomen stukken

Geen agenderingen.

13. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 21.10 uur onder dankzegging.